

Iskolai tanítási gyakorlat

mérnök-tanár mesterszak – levelező tagozat

Időkeret: 4 hét (az utolsó félév utolsó 4 hete)

A gyakorlat célja:

A hallgató ismerje meg az új szakképzési rendszer működését és ezzel bővíthesse, gazdagíthassa saját pedagógiai szakmai tudását. Szerezzen tapasztalatot a nem tanóra alapú oktatás tervezési lehetőségeiről, valamint az oktatók közötti munkamegosztás új módszereiről. A hallgatónak legyen lehetősége legalább egy tanulóközpontú, a tanulók együttműködését, kooperációját biztosító, a tananyagtartalom komplex feldolgozását támogató projekt megtervezésére és annak gyakorlati megvalósítására.

A hallgató feladatai:

- A gyakorlathoz szükséges fogadónyilatkozat, a részvételt tanúsító igazolás leadása a Szakmódszertani Tanszéken.

A hallgató a tanítási gyakorlatról Pedagógiai naplót készít.

1. A gyakorlat színhelyének bemutatása

Mutassa be- maximum 3 oldal- a választott középiskola tevékenységét. (pl: iskola neve, székhelye, profilja, a diákok és a nevelőtestület létszáma, a diákok szociokulturális háttere, az oktató-nevelő munka specialitásai, erősségek, fontosabb események stb.)

2. Csoportprofil készítése

Az osztályfőnök tájékoztatása, valamint saját megfigyelések alapján, mutassa be azt a csoportot/ azokat a csoportokat, amelyekben tanítási órákat tart. (pl: a csoport létszáma, nemek eloszlása, kiemelt figyelmet igénylő tanulók, csoportdinamikai jellemzők...)

3. Hospitálás

Hetente legalább 3 alkalommal végezzen hospitálási feladatot. A látogatott órákról- megadott szempontok alapján- készítsen hospitálási jegyzőkönyvet és fogalmazza meg a látottakhoz kapcsolódó szakmai reflexióit. (Az elkészült dokumentumot írassa alá a látogatott pedagógussal.) A hospitálás során részesítse előnyben a projekt alapú tanóraszervezésű tanórák látogatását.

4. Tanórák tartása, tanítási dokumentumok készítése: Óravázlatok/ Projektterv/ önelemzés/ önreflexió

Lehetőség szerint tanítson hetente 2-5 tanórát. A gyakorlat során legalább 15 önállóan megtartott tanóra elvárt. A hagyományos tanórákhoz tervezzen részletes tanóra tervezetet/vázlatot. Gyakorlata során- lehetőség szerint- részesítse előnyben a projektalapú tanóraszervezést-tanulásirányítást. Lehetőség szerint kapcsolódjon be egy éppen folyamatban lévő projektbe. Tervezen egy legalább 90 perc időtartamú, projektet az aktuális tananyag feldolgozásához. Készítsen egy fogalomtérképet, egy projekt térképet és részletes foglalkozásterveket. A tanórákról készítsen részletes önelemzést, önreflexiót.

5. Az iskolai tanítási gyakorlat tapasztalatainak összefoglalása

- A tanítási gyakorlat során végzett tevékenységek pozitívumai és negatívumai
- Mely tevékenységben érezte magát a legsikeresebbnek és miért
- Milyen nehézségekkel kellett szembenéznie és hogyan oldotta meg azokat
- Emelje ki szakmai erősségeit és fejlesztendő területei
- Mely szakmai területeken fejlődött a legtöbbet
- Hasonlítsa össze a hagyományos és a projektalapú tanóraszervezés - tanulásirányítás során szerzett tapasztalatait...stb.

6. Mentori értékelés

A mentor által készített összefoglaló értékelés a tanítási gyakorlat során végzett tevékenységekről.

A hallgatónak, a Pedagógiai naplót, a kurzus oktatójának kell bemutatni.

A gyakorlat értékelése: az évközi jegy az iskolai mentor és a kurzus egyetemi oktatója által adott érdemjegy alapján kerül megállapításra.

A projekt elkészítése során a következő lépéseket érdemes követni:

Előkészítés:

- Téma kiválasztása
- Célmeghatározás

- Projektcím
 - ebben a szakaszban érdemes elkészíteni a fogalomtérképet és a projekttérképet

Tervezés:

- A projekttervezés kidolgozása - részletes foglalkozás- / óratervek elkészítése

Végrehajtási szakasz:

- A projekt megvalósítása

Visszacsatolás:

- Tanulói reflexiók
- A projekt értékelése a tervezett projektcélok alapján
 - pl. tantárgyi tudás/ismeretek bővülése; szociális kompetencia fejlődése; tanulásmódszertani repertoár bővítése; együttműködés/ problémamegoldás/ kreativitás fejlesztése
- Önreflexió

A Pedagógiai napló formai és tartalmi követelményei

- Times New Roman 12, sorkizárt, szimpla sorköz
- a fejezetcímek és az alfejezetek/alpontok: arab számozás; félkövér középre igazítva
- a fejezetcímek: Times New Roman félkövér Capitals
- az első sor behúzása: 0,5

Címlap

- a hallgató neve/ Neptun kód/ tagozat/kar/tanszék/szak
- cím: Pedagógiai napló
- tanév és félév
- a gyakorlatot támogató szeminárium oktatójának neve és beosztása

A napló felépítése a fejezetek sorrendjét követi, az új fejezet új oldalra kerül. A napló legyen esztétikus, logikus felépítésű, jól tagolt, áttekinthető.

A naplóban megfogalmazottak gondolatmenete legyen világos, gördülékeny, szabatos stílusú. Jellemezze a szakkifejezések helyes használatát. A hallgató saját gondolatait világosan megfogalmazva jelenjenek meg.

Az iskolai mentor feladatai

- Támogassa a hallgatót pedagógiai kultúrája megújításában, fejlesztésében. Segítse őt abban, hogy a tananyag feldolgozása során a hagyományos tanóraszervezés mellett a projektalapú tervezés sajátosságait minél alaposabban elsajátíthassa és a tervezett projektet kipróbálhassa.
- Lehetőség szerint a hallgató kapcsolódhasson be egy már megkezdett projektbe és annak egy részéhez/részfeladatához készíthessen alternatívákat, ésszerű módosításokat.
- A tanítási gyakorlat végén, a hallgató munkáját érdemjeggyel értékelje. Készítsen egy részletes szöveges összefoglalót is a hallgató fejlődéséről, szakmai előrehaladásáról kiemelve a pozitívumokat, az erősségeket. Fogalmazzon meg előremutató, konstruktív javaslatokat a hallgató fejlesztendő területeivel kapcsolatban.

Hospitálási jegyzőkönyv (minta)

A tanár neve	
A hospitálás ideje	
A hospitálás helye (iskola, osztály)	
A tantárgy megnevezése	
A tanóra témája	

Idő	Az óra menete/tevékenységek	Megjegyzések

Reflexió a látott tanóráról:

.....

.....

.....

Lehetséges megfigyelési szempontok a reflexió és önreflexió készítéséhez:

- Hogy határozta meg a tanár az óra/foglalkozás célját és hogy sikerült azt a tanulókkal tudatosítani?
- Mennyiben támogatták az elvégzett feladatok és az alkalmazott módszerek a cél elérését?
- A választott módszerek, tanulásszervezési eljárások mennyire illeszkedtek az óra/foglalkozás tartalmához, az elvégzett feladatokhoz?
- Mennyiben feleltek meg a használt módszerek, tanulásszervezési eljárások a szaktárgyhoz kapcsolódó korszerű tudományos ismereteknek?
- Mennyiben feleltek meg a használt módszerek, tanulásszervezési eljárások az intézmény által preferált módszertannak? (Amennyiben van ilyen, például IKT-módszerek, projektmódszer, kooperatív technikák)
- Mennyire szakszerű a tanár órai fogalomhasználata, mennyire támogatja a tanulóknak az új fogalmak kialakítását és a korábbiak elmélyítését?
- Milyen mértékben sikerült a tanulókat bevonni a foglalkozás menetébe, aktivitásukat fokozni? Milyen motivációs eszközöket alkalmazott a tanár az órán/foglalkozáson?
- Hogy jelent meg a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás az órán/foglalkozáson?
- Hogy jelent meg a személyiségfejlesztés az órán/foglalkozáson? Milyen eszközök segítették ezt?
- A tanár mennyire vette figyelembe az egyéni képességek közötti különbségeket?
- Mennyire tükröződött a szokásrend a tanórán/foglalkozáson a tanulók magatartásában?
- Hogy jelent meg a közösségfejlesztés az órán? Milyen eszközök segítették?
- Milyen módon valósult meg az órán a tanulók együttműködése, egymástól való tanulása?
- Hogyan segítette a tanár az önálló tanulást?
- A vezető, irányító, segítő szerep mennyire volt indokolt az egyes munkafolyamatokban?
- Mennyire volt előkészített a házi feladat?
- Hogyan történt a tanulók, tanulói produktumok (szóbeli és írásbeli) értékelése?
- Hogy jelent meg a tanulók önértékelése?
- Milyen volt a tanár stílusa?
- Mennyire volt érthető a tanár kommunikációja?
- Mennyire feleltek meg a tanár reakciói az egyes pedagógiai szituációknak

Projektterv (minta)

A tanár neve:

Tantárgy/témakör:

Osztály:

A projekt címe:

.....

Időtartam:.....

A projekt cél- és feladatrendszere: a fejlesztendő attitűd, készségek, képességek, a tanítandó ismeretek (fogalmak, szabályok stb.) és az elérendő fejlesztési szint, tudásszint megnevezése:

.....
.....
.....

Didaktikai feladatok:

.....
.....

Nevelési célok:

.....
.....

Tantárgyi kapcsolatok:

.....
.....

Munkaformák:

.....
.....

Módszerek:

.....
.....

Tervezett produktumok:

.....
.....

Ezek eszközigénye:

.....
.....

Az értékelés módja:

.....

Felhasznált források (tankönyv, munkafüzet, feladat- és szöveggyűjtemény, digitális tananyag, online források, szakirodalom stb.):

•

Dátum:

Foglalkozástervek / Óratervek táblázatos formában, lap tájolása: fekvő

időkeret	célok didaktikai feladatok	tevékenységek	munkaforma	módszer	eszköz/forrás	produktumok

A projekt foglalkozásterveinek / óraterveinek mellékletei lehetnek:

- a kiosztandó feladatok, feladatlapok a tanulóknak szánt formátumban;
- a nem saját feladatok pontos forrásának feltüntetése;
- a felhasznált szövegek, képek a forrás pontos megnevezésével;
- az egyéb tanulási-tanítási segédletek (pl. szókérták);
- a táblakép; interaktív tábla képe
- a kivetítendő diák képe;
- a feladatok megoldása.